

De Handhavingskrant

Vreemdelingenbeleid

Vanaf het begin van mijn ministerschap heb ik gezegd dat het anders moet in het vreemdelingenbeleid. Voor vreemdelingen die illegaal in Nederland verblijven, betekent dit daadwerkelijke terugkeer, vrijwillig dan wel gedwongen. Zo zijn er van de uitgeprocedeerde asielzoekers die onder de oude Vreemdelingenwet vallen – in feite illegalen – inmiddels al meer dan duizend zelfstandig teruggekeerd. Ook het uitzetten van illegalen zonder asielachtergrond krijgt nu veel meer aandacht. Vooral de criminele illegalen nemen we op de korrel. Als die hun straf hebben uitgezeten, worden ze rechtstreeks vanuit de gevangenis uitgezet. De reisdocumenten die nodig zijn om illegalen over de grens te zetten, komen van ambassades en consulaten. Die geven die papieren alleen af als de identiteit en nationaliteit van de illegaal in kwestie vaststaan. Om de kans daarop zo groot mogelijk te maken hebben politie, de Dienst Justitiële Inrichtingen, de Immigratie- en Naturalisatie Dienst, het Openbaar Ministerie en de Koninklijke Marechaussee afspraken gemaakt. Ze wisselen onderling al hun gegevens uit over de identiteit en de status van bij hen bekende illegalen. Kortom, de overheid doet er alles aan om (criminele) illegalen het land uit te krijgen.

Rita Verdonk
Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie

Het actieprogramma Handhaven op Niveau stimuleert en faciliteert overheden en handhavende instanties bij het werken aan handhaving. Het bevordert daartoe verdere professionalisering van handhaving en samenwerking tussen alle betrokkenen.

Veiligheidsconcept Academisch Ziekenhuis Groningen omvat alle risico's

Veiligheid is onderdeel van kwaliteitsborging

Het Academisch Ziekenhuis Groningen geldt als uitermate brandveilig. Door nieuwbouw is het AZG in de loop van vijftien jaar gegroeid tot een gebouwencomplex van 300.000 vierkante meter. Vanaf de start van de nieuwbouw in 1983 stond brandveiligheid hoog op de prioriteitenlijst. Al die jaren is consequent vastgehouden aan compartimentering en volledige branddetectie en -alarmering als uitgangspunten voor brandbeveiliging. Veel van wat in Groningen is bedacht, bleek goed overeen te komen met het Brandveiligheidsconcept van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Om in zo'n complexe, steeds groter wordende en ook veranderende organisatie als het AZG de bereikte brandveiligheid op niveau te houden, worden steeds hogere en andere eisen gesteld aan de beheersing van beveiligingsmaatregelen en -voorzieningen. Daarom heeft het AZG al in 1997 het Brandbeveiligingsconcept AZG opgesteld. Dit concept is een integrale benadering van de brandveiligheid, waarbij brandveiligheid bekeken wordt in relatie tot andere veiligheidszaken. Sleutel tot succes is de advisering en vergunningverlening omtrent de brandveiligheid, binnen het AZG ondergebracht bij de interne dienst Arbeidsomstandigheden, Veiligheid & Milieu (AV&M). Bijvoorbeeld bij het maken van bouwplannen geeft de dienst invulling aan de integrale benadering. "Wij zijn vanaf de ontwerpfase betrokken bij elk bouwplan en kunnen dat vanuit verschillende invalshoeken integraal beoordelen. Samen met onze dienst Bouwzaken overleggen we met de brandweer. Cruciaal hierbij is dat we meedenken in het ontwerpproces. Zo kunnen er bij de brandcompartimentering ook maatregelen meegenomen worden voor stralingsveiligheid en toegangsbeveiliging", vertelt veiligheidskundige Roel Assies van de interne dienst.

Veiligheid centraal

Doordat alles wat met veiligheid te maken heeft binnen het AZG samenkomt in de dienst AV&M is binnen deze dienst in de loop der jaren de aandacht voor riskmanagement toegenomen. "Doordat we het centraal gehouden hebben, ontstaat vanzelf integratie tussen al de veiligheidsaspecten", aldus Assies. "Aanvankelijk waren we vooral op brandveiligheid en stralingsveiligheid gericht, maar we zien nu dat er nieuwe vragen bij komen.

vervolg op pag.2 »

In deze krant

Pilot Prostitutie

De gemeente Eindhoven is drie jaar geleden gestart met een pilotproject voor de prostitutiebranche. Tweede-Kamerleden gingen op werkbezoek in Eindhoven en zijn enthousiast. [Pagina 2](#)

Tegengaan spijbelen

De gemeente Almelo is een nieuwe aanpak gestart om schoolverzuim tegen te gaan. Hardnekkige spijbelaars komen binnen een maand voor de kinderrechter. [Pagina 3](#)

Coffeshop uit binnenstad

De gemeente Venlo bestrijdt drugsoverlast door ontwikkeling van nieuw coffeshop-beleid. De succesfactoren van operatie 'Hektor'. [Pagina 3](#)

Convenant Wietteelt

In Breda is het convenant Aanpak Drugs-overlast gesloten om op integrale wijze wiettelers aan te pakken. Deze aanpak komt als handhavingspraktijk beschikbaar. [Pagina 4](#)

'Tafel van elf'

Met de elf dimensies van de 'Tafel van elf' worden de handhaafbaarheid en de evaluatie van bestaande wetgeving beoordeeld. Nu is er ook een internet-versie: de iTII. [Pagina 5](#)

Netwerk handhavingsregisseurs

Handhavingsregisseurs wisselen in een informeel netwerk kennis en ervaringen met elkaar uit. Hoe is dit netwerk georganiseerd? [Pagina 6](#)

Stuurgroep Handhaven op Niveau

De Stuurgroep Handhaven op Niveau verwelkomt drie nieuwe leden. Zij stellen zich aan u voor. [Pagina 7](#)

Onderzoek handhaving EU-subsidies

Bureau Berenschot onderzocht de handhaving van EU-subsidies. Het resultaat is vastgelegd in een handige brochure. [Pagina 8](#)

» Veiligheid is onderdeel van kwaliteitsborging, vervolg van pag.1

Het huidige brandbeveiligingsconcept is niet meer adequaat voor de toekomst. Vandaar dat we een algemeen Veiligheidsconcept AZG ontwikkelen waarvan de brandveiligheid een onderdeel is. In het nieuwe veiligheidsconcept kijken we welke risico's een ziekenhuis nog meer bedreigen.

Denk aan een computer- of stroomstoring, een gifwolk of aan infectiegevaar. In die benadering staat niet de regelgeving voorop, maar het opsporen van het risico. Vervolgens kijken we of we aan de wet voldoen. Dit vraagt een omslag in het denken over veiligheid." Een heel praktisch voorbeeld van het integrale denken betreft de bedrijfshulpverlening. "Wij rekruteren bedrijfshulpverleners uit de beveiligingsmensen en medewerkers van de technische dienst. Die kennen de gebouwen, kunnen omgaan met techniek, zijn geoefend en hebben een portofoon bij zich. En wat nog belangrijker is: die zijn 24 uur per dag paraat."

Mooie blauwe ogen

Het AZG heeft een hele andere relatie met vergunningverleners en inspecties, zoals milieudienst en brandweer, dan gebruikelijk. De dienst AV&M toetst en controleert vergunningen zelf. "We werken enorm goed met de brandweer samen. Wat betreft brandveiligheid heeft het ziekenhuis een voorbeeldfunctie. Op gezette tijden zitten we om de tafel en bespreken we de lopende ontwikkelingen", vertelt Assies. "Intern hebben we de deskundigheid aanwezig om plannen

te beoordelen. De brandweer vertrouwt daarop. Wijken we af van de standaard of zijn er specifieke dingen, dan leggen we het voor." Op dezelfde manier gaat het AZG om met de milieudienst. "Voor de milieuwetgeving heeft het AZG een complexe vergunning. Ook met de milieudienst bespreken we geregeld onze plannen." Inspecties vinden ook in dat licht plaats. Natuurlijk is het niet zo dat de instanties de veiligheidsdeskundigen van het AZG op hun mooie blauwe ogen geloven. "De afspraak met de instanties is dat we verslagen maken van wat we doen. Bevoegdheden veranderen niet, ze kunnen nog altijd een steekproef houden", vertelt Assies. "Waar we naar toe werken is een intern veiligheidsbeheerssysteem. We willen dat integreren in het kwaliteitssysteem door daar veiligheidsitems in op te nemen. Op die manier wordt bij de periodieke kwaliteitsaudit dan meteen gecontroleerd of het ziekenhuis voldoet aan de regels."

Voor meer informatie:

[Academisch Ziekenhuis Groningen \(AZG\)](#)

[Roel Assies \(Veiligheidskundige\)](#)

[Telefoon \(050\) 361 41 24](#)

Werkbezoek Tweede-Kamerleden naar pilot Prostitutie Eindhoven

De gemeente Eindhoven heeft drie jaar geleden in een pilotproject een paar straten aangewezen voor prostitutie. Deze pilot heeft ten doel dat gemeenten een handhavingsprogramma voor de prostitutiebranche opstellen. Seksondernemers krijgen hierbij vergunningen toegewezen en dienen deze na te leven. De evaluatie van de pilot Prostitutie binnen het project Handhaven op Niveau, moet aantonen of Eindhoven met de inrichting van een 'gecontroleerde zone' op de goede weg is.

"Voor mij zijn belangrijke aandachtspunten of in deze zone interactie met de burger kan zijn, de veiligheid gewaarborgd is en samenwerking tussen ketenpartners effectief verloopt", zegt Tweede-Kamerlid Marleen de Pater-van der Meer (CDA). Samen met negen collega-kamerleden ging zij voor de pilot Prostitutie op werkbezoek in Eindhoven.

Gezamenlijk doel

Maar willen burgers in de directe omgeving van zo'n rosse buurt wonen? "Uiteraard moet blijken dat de prostitutiebranche een product levert, waar de buitenwereld weinig op aan te merken heeft. Daarvoor is nauwe samenwerking tussen gemeenten, politie, GG&GD, maar ook met de escortbranche essentieel. Mijn indruk van de pilot in Eindhoven is dat deze ketenpartners in handhaving van wet- en regelgeving geen competentiestrijd met elkaar voeren. Zowel de branche zelf als de handhavers hebben het gezamenlijke doel een goed product te leveren", betoogt De Pater.

Vergunningverlening

Sinds enkele jaren ligt invulling van het prostitutiebeleid bij de gemeenten. De Pater merkte dat ook in Eindhoven de handhaving van de wet- en regelgeving voor de prostitutiebranche nog in de kinderschoenen staat. "Maar Eindhoven heeft een flinke slag gemaakt in de vergunningverlening, waarbij de prostitutiebranche als een gewone bedrijfstak moet worden gezien die misstanden aanpakt. Centrale vraag voor mij is hoe we in de toekomst omgaan met vergunningverlening aan de meest kwetsbare groep vrouwen. Je ziet nog te vaak dat zwaar verslaafde vrouwen een prostitutievergunning verkrijgen om in hun heroïneverslaving te kunnen voorzien. Voor een oplossing van dit probleem dient als uitgangspunt de verslavingsproblematiek. Want anders geeft de overheid verkeerde invulling aan het opheffen van het bordeelverbod."

Gecontroleerde zones

Indien de goedwillende prostitutiebranche legaal georganiseerd is, kunnen volgens De Pater meer gemeenten kiezen voor het instellen van 'gecontroleerde zones'. "Dan kan een gemeente een duidelijk onderscheid maken tussen handhaving van het vergunde gedeelte en opsporing van mogelijk illegale en criminele praktijken. De club waar wij in Eindhoven op bezoek waren, was volgens mij het meest optimaal functionerende pand. Op diverse terreinen, van bouwregelgeving tot hygiëne, heeft de bordeelhoudster contact met vergunningverleners. Maar dit betekent niet dat andere gemeenten deze best practice over moeten nemen. Zij zijn vrij om eigen beleid te ontwikkelen."

Voor meer informatie:

[Projectbureau Handhaven op Niveau](#)

[Esther Jägers of Edith Wessels-Plinck](#)

[Telefoon \(070\) 370 48 20 / 74 71](#)

Tweede-Kamerleden op werkbezoek voor de pilot Prostitutie in Eindhoven

Handhaving leerplicht zaak van kinderrechter

In Almelo hebben leerplichtambtenaren, de Raad voor de Kinderbescherming en het Openbaar Ministerie afspraken gemaakt voor een nieuwe aanpak van schoolverzuim. Hardnekkige spijbelaars komen binnen een maand voor de kinderrechter. De aanpak is erop gericht de leerlingen snel weer op het rechte spoor te krijgen.

Al langere tijd heeft de gemeente Almelo een actieve aanpak van schoolverzuim hoog op de agenda staan. Daarbij staat het belang van het kind voorop, vertelt leerplichtambtenaar Bert Slot. Voordat er een proces verbaal wordt opgemaakt en de leerling uiteindelijk voor de rechter komt, is er al heel veel gebeurd. “Wij zetten in op begeleiding. De rechter is het sluitstuk. Alleen notoire spijbelaars waarop iedereen z’n tanden al heeft stukgebeten, komen voor de rechter. Maar op het moment dat je aan dat sluitstuk toekomt, mag het geen halfjaar duren voordat de spijbelaar moet voorkomen. Het heeft geen zin om een leerling aan te spreken op spijbelgedrag van een halfjaar of langer geleden.”

Dit zegt ook de Almelse kinderrechter mr. Jans Olthof: “Wij vinden dat we snel moeten reageren op probleemgedrag. Als je terugkijkt in de geschiedenis van kinderen die wegens een strafbaar feit worden voorgeleid, dan zie je dat het probleemgedrag meestal begint met schoolverzuim. Van de jongeren die in een jeugdhuis van bewaring terecht komen heeft driekwart bij binnenkomst al geen school meer gehad. Om afglijden naar criminaliteit te voorkomen moet je er snel bij zijn. Eén van de mogelijkheden is via de aanpak van schoolverzuim.”

Hulpverlening mobiliseren

Om snel te kunnen reageren, zijn nu werkafspraken gemaakt. In het verleden was het zo dat een proces-verbaal (pv) van de leerplichtambtenaar bij de rechtbank op de grote hoop terecht kwam. Daardoor kwam de spijbelaar op z’n vroegst een halfjaar later voor de kantonrechter. Nu worden de pv’s door het parket apart gehouden en binnen een maand op de rol gezet. Binnen de rechtbank is afgesproken dat kinderrechter Olthof alle leerplichtzaken doet. Olthof, die inmiddels de bijnaam spijbelrechter heeft gekregen, reserveert hiervoor aparte zittingsdagen. “Afgesproken is dat we het in twee zittingen doen”, vertelt hij. “In de eerste zitting kijken we wat er aan de hand is en wat je kunt doen om het gedrag te verbeteren. Daarom nodigen we iedereen uit: de Raad voor de Kinderbescherming, de leerplichtambtenaar, de gezinsvoogd of jeugdreclasserder. Op die manier kun je de hulpverlening mobiliseren. Vroeger zag je alleen de jongere met z’n ouders. Na de eerste zitting wordt de zaak aangehouden, ik beslis dus niet meteen. De jongere krijgt dan een maand of vier de tijd om zijn leven te beteren. Daarna komt hij terug op de vervolgzitting om te laten zien hoe het is gegaan. Dat bekijken we mede aan de hand van de rapportage van de ingeschakelde hulpverleners. Als deze spijbelaar zijn leven gebeterd heeft, dan krijgt hij een voorwaardelijke straf. Het gaat ons immers niet om straffen, maar om notoire spijbelaars, die al bijna verloren zijn voor school, binnenboord te houden.”

Resultaten bemoedigend

De afspraken werden kort voor de zomer gemaakt. Sindsdien is een tiental hardnekkige spijbelaars twee keer voor Olthof verschenen. De eerste resultaten zijn bemoedigend. “De jongeren staan weer aardig op de rails en gaan weer naar school. De meesten zijn erg te spreken over deze aanpak. Ook de ouders zijn blij dat ze op deze manier steun krijgen”,

vertelt Olthof. Leerplichtambtenaar Bert Slot hoort van schooldirecteuren van wie leerlingen voor het hekje zijn verschenen dat het veel indruk maakt op school. “Als leerlingen thuisblijven en er gebeurt niets, dan heeft dat een sneeuwbaaleffect – dat is funest voor een school. Dat dam je in door spijbelaars snel voor de rechter te brengen. Het heeft een enorme impact op de andere leerlingen.”

Slot denkt dat de in Almelo gevolgde werkwijze bij gebleken succes ook in de rest van het land ingevoerd kan worden. Spijbelrechter Olthof wil een stap verder gaan en pleit ervoor om de handhaving van de leerplicht bij de in het jeugdrecht gespecialiseerde kinderrechter onder te brengen. Nu worden overal in het land de leerplichtzaken door kantonrechters afgedaan. “In Almelo waren er tot voor kort acht kantonrechters die allemaal af en toe zo’n zaakje deden”, vertelt Olthof. “Het is een beetje raar dat overtreding van de Leerplichtwet bij de kantonrechter wordt neergelegd. Handhaving van de Leerplichtwet heeft veel te maken met de keten waarin wij als kinderrechters werken als we jeugdstrafzaken of kinderschermingszaken doen. Bij al die zaken zie ik de Raad voor de Kinderbescherming, de leerplichtambtenaar, de gezinsvoogd, de jeugdreclasserder en de jeugdofficier van justitie. Als kinderrechter weet ik welke hulpverleningsmogelijkheden er zijn. De individuele kantonrechter die allerlei overtredingen voor zich krijgt, waaronder af en toe ook een leerplichtzaak, heeft daar nauwelijks zicht op.” Er zou wel een wetswijziging voor nodig zijn, maar Olthof denkt dat daar wel een meerderheid voor te vinden is. Want ook minister Donner ziet problematisch schoolverzuim als een belangrijke indicator voor het ontsporen van kinderen.

Voor meer informatie:

Gemeente Almelo, Bert Slot (Leerplichtambtenaar)

Telefoon (0546) 54 19 72

Kinderrechter mr. Jans Olthof

Ook politie werkt mee om spijbelende leerlingen op het rechte spoor te houden

Binnenstad Venlo een stuk veiliger na ‘schoonmaak’

‘Hektor’ succesvol in aanval op drugsoverlast

Het centrum van de Noord-Limburgse gemeente Venlo werd jarenlang geteisterd door een groeiende drugsoverlast. ‘Regulier’ optreden van gemeente, politie en justitie bood geen oplossing. Een integrale aanpak onder de heldennaam ‘Hektor’ wel, aldus projectleider coffeeshopbeleid Jos Vincken.

Als grensgemeente met Duitsland kampt Venlo – naast de gebruikelijke drugsoverlast – al jaren met drugstoerisme. Duitse jongeren trekken regelmatig de grens over om in Nederland (soft)drugs te gebruiken. “Dat gebeurde steeds vaker buiten de gedoogde coffeeshops”, aldus Vincken. “De jongeren werden op straat aangesproken door junks of illegale drugsverstrekkers of werden meegevoerd naar illegale drugspanden. Hierdoor ontstond voor de inwoners van Venlo en voor de échte Duitse toeristen steeds meer overlast. De mensen begonnen zich echt onveilig te voelen.”

Verdediger

Het ‘Vierde Kwadrant’ (Q4), een wijk van zo’n vierkante kilometer in het hart van Venlo, ondervond de meeste drugsgerelateerde overlast. De wijk werd gekenmerkt door vele drugspanden, illegale coffeeshops en straathandel in verdovende middelen. Met het programma ‘Hektor’ – vernoemd naar de dappere verdediger van Troje uit de Griekse mythologie – werd daar verandering in gebracht. “In 2001 besloten we tot een integrale aanpak van de drugsoverlast in het gebied”, aldus Vincken. [vervolg op pag.4](#) »

“Binnen ‘Hektor’ wisten we de handhavingsinstanties te bundelen tot een interdisciplinair team dat zich sterk richtte op de bestrijding van drugsoverlast en -criminaliteit. Ook werd ingezet op herontwikkeling van de wijk. Daarnaast werd een nieuw coffeeshopbeleid ontwikkeld. Doelstelling hiervan was om op experimentele basis twee nieuwe coffeeshops buiten de binnenstad te vestigen. In plaats van ‘slechts’ meer politie op straat, konden we daardoor ook de illegale verkooppunten aanpakken en ervoor zorgen dat beruchte drugspanden weer een normale bestemming kregen. Uiteindelijk is het aanbod niet uitgebreid met extra verkooppunten, maar hebben we twee coffeeshops vanuit de binnenstad verplaatst naar de buitenring van Venlo.”

Uitwaaiereffect

Het programma ‘Hektor’ ging voortvarend van start. In 2001 werden in Venlo zo’n 50 drugsgerelateerde panden gesloten, in 2002 circa 25 en in 2003 nog eens 17. Daarnaast traden twee extra teams van politie en recherche hard op tegen overlast en de straathandel in drugs. De aanpak bleek een succes. Vincken: “Dankzij subsidie van de directie Internationale Strafrechtelijke Aangelegenheden en Drugsbeleid van het Ministerie van Justitie konden we veel meer mensen inzetten voor recherchewerk en de aanpak van de overlast op straat. Personen die zich niet gedroegen, werd direct de toegang tot de wijk ontzegd. Overtraden ze dat verbod, dan werd er justitieel streng tegen opgetreden. Dat bleek te werken. En hoewel omliggende buurten aanvankelijk angstig waren voor een uitwaaiereffect, is daar in praktijk niets van gebleken.”

Drugstoerisme

Hoewel de ‘sanering’ van het Vierde Kwadrant inmiddels steeds meer gestalte krijgt, neemt het drugstoerisme volgens Vincken niet echt af. Vincken: “Uit ervaring weten we dat het drugstoerisme lastig is tegen te gaan. Duitse jongeren blijven nu eenmaal voor drugs naar Nederland komen. Maar we moeten er in ieder geval voor zorgen dat ze geen overlast veroorzaken. En als we de deuren van onze coffeeshops voor Duitse

drugstoeristen zouden sluiten, spannen we het paard achter de wagen. Als ze niet in gedoogde coffeeshops terecht kunnen, zoeken ze hun heil bij illegale aanbieders. En die hebben we met veel inzet weten terug te dringen. Wij willen als grensgemeente graag in overleg met het ministerie over het coffeeshopbeleid voor buitenlandse drugstoeristen.” Venlo kent vandaag de dag nog vijf gedoogde coffeeshops.

In het kader van het programma ‘Hektor’ werden twee van de drie coffeeshops die zich in het Vierde Kwadrant bevonden, verplaatst naar een plek aan de buitenkant van de stad. “Coffeeshops in het centrum leiden nu eenmaal tot meer overlast dan coffeeshops buiten drukke woonwijken”, aldus Vincken.

Gevraagd naar het succes van operatie ‘Hektor’, luidt het antwoord van Vincken simpel: de integrale aanpak. “Naast een hechte samenwerking tussen gemeente, politie, justitie en de belastingdienst is het vooral van belang dat je voor opvolging zorgt. Dat doe je door drugspanden weer een nieuwe en betere bestemming te geven en door te voorzien in een deugdelijk coffeeshopbeleid. En als je ziet waar we vandaan komen, lijken we daar met ‘Hektor’ heel aardig in geslaagd.

Voor meer informatie:

Gemeente Venlo

Jos Vincken

Telefoon (077) 359 62 35

De sluiting van een drugsgerelateerd pand in Venlo

Wiettelers stevig aangepakt

Politie Breda rolt per jaar circa 300 wietkwekerijen op

Voor de aanpak van wietplantages is in Breda een convenant gesloten, dat landelijk veel aandacht trekt. Elke instantie die ook maar iets met wietteelt te maken heeft, doet mee. De Bredase aanpak komt als handhavingspraktijk beschikbaar voor elke gemeente.

Het convenant Aanpak Drugsoverlast werd officieel op 24 september 2004 ondertekend, maar al enkele maanden daarvoor werd er in de geest van de afspraken gewerkt. Een eerste effect is dat huistelers eieren voor hun geld kiezen en hun plantage zelf opruimen, vertelt drugscoördinator Peter Matthijssen van de gemeente Breda. Vorig jaar oktober ontstond het initiatief voor het convenant. “Iedereen was vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid met de wietplantages bezig, maar er was geen gecoördineerde aanpak. Er moest een integrale aanpak komen.” De afspraken die zijn gemaakt, werden uiteindelijk ondertekend door de gemeente, Openbaar Ministerie, politie, woningcorporaties, een woningbeheerbedrijf en stroombedrijf Essent. Bij de uitvoering is bovendien de belastingdienst nauw betrokken.

300 kwekerijen

De politie van Breda rolt zeker driehonderd kwekerijen per jaar op, terwijl het niet eens de hoogste prioriteit heeft. De kans op ontdekking is dus groot. Matthijssen somt op wat een hennep teler in Breda bij ontdekking voortaan boven het hoofd hangt: “De teler wordt niet alleen vervolgd op grond van de opiumwet, maar ook voor diefstal van elektriciteit als de stroom illegaal is afgetapt. Hij wordt uit zijn huis gezet en krijgt de rekening gepresenteerd voor het herstel van de schade aan de woning. Daarnaast gaan zijn gegevens naar de sociale dienst en de belastingdienst die nagaan of er sprake is van uitkeringsfraude en belastingontduiking.”

Praktisch

Het convenant is in korte tijd tot stand gekomen. Matthijssen: “Na de eerste bijeenkomst eind vorig jaar hebben we steeds kort na elkaar vergaderd. Iedereen heeft vanuit zijn eigen expertise inbreng gehad in het plan van aanpak. Op die manier is het een erg praktisch scenario geworden. Alles wat geregeld moet worden, staat erin, maar meer ook niet.” Juist daardoor trekt het Bredase convenant veel aandacht

van handhavingsregisseurs en politiemensen elders in het land. Matthijssen: “Onze aanpak is getoetst aan de praktijk en aan het juridisch kader waarbinnen we werken. Via ‘Handhaven op Niveau’ zal het binnen afzienbare tijd als handhavingspraktijk ter beschikking komen van andere gemeenten.”

Antiwietparagraaf

Een belangrijke slaagfactor was ook de uitgebreide communicatie met de huurders. Vooral de woningbouwcorporaties hebben hier veel aan gedaan. Alle huurders in Breda ontvingen een brief waarin ze erop werden gewezen dat het niet is toegestaan om in de woning wietplanten te kweken. In de huurcontracten staat voortaan een paragraaf die wietteelt expliciet verbiedt. Dezelfde boodschap werd herhaald in een krant die de corporaties onder de huurders verspreidden. Bovendien kreeg het convenant veel aandacht in de plaatselijke pers. Matthijssen: “De huurders zijn dus uitgebreid gewaarschuwd. Niemand kan meer zeggen dat hij er niets van wist.”

Voor meer informatie:

Bureau Politieteam Vlaanderenstraat

Peter Matthijssen

Telefoon (076) 572 69 90

'Tafel van elf' nu op internet

Veel beleidsontwikkelaars, regelgevers en handhavers werken sinds jaar en dag met de 'Tafel van elf'. Dit analysemodel verscheen voor het eerst in 1994 en was sinds 2000 verkrijgbaar op cd-rom. Vanaf december 2004 is de 'Tafel van elf' toegankelijk via internet.

Tien jaar geleden is de 'Tafel van elf' ontwikkeld door het Expertisecentrum Rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie. Deze 'Tafel' bestaat uit elf dimensies die met elkaar bepalend zijn voor de mate van naleving van regelgeving. De dimensies geven criteria voor de beoordeling van concept-wetgeving op handhaafbaarheid en de evaluatie van bestaande wetgeving. Het analysemodel kan dus worden gebruikt in zowel de beleidsontwikkeling als in de fase van handhaving.

Handhavingsorganisaties zoals inspecties, bijzondere opsporingsdiensten en handhavingsdiensten van gemeenten, kunnen zich met de 'Tafel van elf' een beeld vormen van de naleving en de motieven van overtreders. Zij kunnen dan beter bepalen waarop ze moeten handhaven en hoe dan. Immers, als je niet goed weet waarom regels overtreden worden, dan is het ook moeilijk om effectief te handhaven. Overtreedt men bijvoorbeeld omdat men de wet niet kent? Of omdat men er heel veel geld mee denkt te verdienen? Of simpelweg omdat er toch niet gecontroleerd wordt of omdat de straffen heel laag zijn? Het maakt nogal wat uit. Met de internetversie van de 'Tafel van elf' - iT11 - heeft de handhaver een instrument in handen om zijn gedachten hierover goed te ordenen en gericht handhavingsbeleid te maken.

Checklist en monitor

Aan het analysemodel zijn in de loop der tijd enkele andere instrumenten toegevoegd, waaronder een Checklist voor de Wetgever en een Nalevingsmonitor.

Met de checklist kan de wetgever snel een indruk krijgen van de naleefbaarheid van nieuwe regelgeving voor de verplichte Uitvoerbaarheid- en Handhaafbaarheidstoets.

De Nalevingsmonitor is een onderzoek naar de mate van naleving, overtredingsmotieven en de wijze van handhaving, onder meer bij de doelgroep, en wordt veel gebruikt voor formele wetgevingsevaluaties.

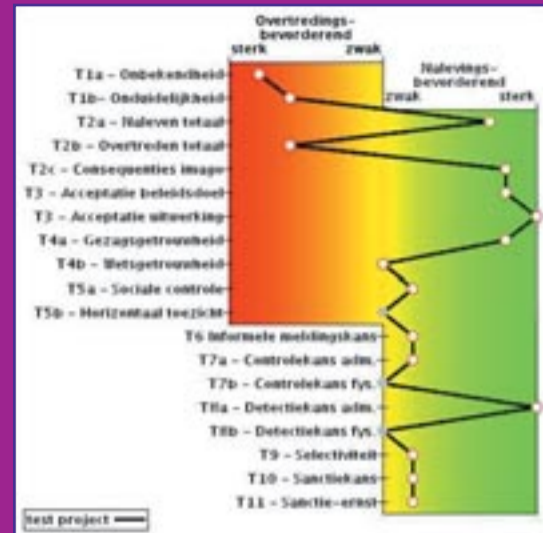
De iT11

Via www.iT11.nl is vanaf 1 januari 2005 de 'Tafel van elf' toegankelijk via internet. Deze internetversie bestaat uit een beheersmodule, waarin men o.a. opgeeft welke regeling men wil analyseren, en drie T11-modules.

De eerste T11-module is de vernieuwde, digitale versie van de Checklist. De tweede module is de Handhavingstoets, die onder andere in een oogopslag zicht geeft op de sterke en zwakke kanten van de regelgeving. De derde module van de iT11 is de zogenoemde trapschatting. Met deze module kan men een grove inschatting maken van de typen nalevers of overtreders.

Wachtwoord

De website heeft een uitgebreide technische en inhoudelijke Help-functie. Voordat men ermee kan werken, moet een wachtwoord worden aangevraagd; dit kan via de inlog-procedure op het beginscherm.

De internetversie van de 'Tafel van elf'

Voor meer informatie:

Ministerie van Justitie

Ralph Vossen (070) 370 77 72 of

Irma Schenk (070) 370 66 44

De iT11 is bereikbaar via www.justitie.nl/themas/rechtshandhaving, www.iT11.nl of

www.handhavenopniveau.nl

Workshop Regeren is vooruitzien: Maar wie kan in de toekomst kijken?

Tot op heden niemand. Toch wordt dat wel van je verwacht als je beleid ontwikkelt, wetten opstelt en uitvoerings- en handhavingsbeleid maakt. Daarom heeft het Expertisecentrum Rechtshandhaving (Erh) van het Ministerie van Justitie een bekend instrument op maat gemaakt om beleidsontwikkelaars en -strategen, wetgevers en handhavers in staat te stellen met verschillende toekomstscenario's rekening te houden: de scenariomethode. Het handboek 'Regeren is vooruitzien' leidt de lezer stapsgewijs door het proces van scenario's ontwikkelen en vervolgens het toepassen ervan in contexten van beleidskeuzes, toetsing van regelgeving en strategiebepaling. Daarnaast heeft het Expertisecentrum een gelijknamige eendaagse workshop opgezet. Indien u belangstelling heeft, kunt u zich aanmelden bij De Ruijter Management, telefoon (020) 625 02 14. Vermeld hierbij dat het om de scenario-workshop van Justitie gaat.

Kijk voor meer informatie over de brochure, het handboek en de workshop op www.justitie.nl/themas/rechtshandhaving/publicaties

Het Nationale Zwerfafvalcongres

Op 3 november hebben het Afval Overleg Orgaan, Stichting Nederland Schoon en de NVRD, de vereniging voor afval- en reinigingsmanagement, alweer het tweede Nationaal Zwerfafvalcongres georganiseerd. Het was een druk bezocht en succesvol congres, waar veel kennis en ervaring werden uitgewisseld.

Handhaven op Niveau was uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan de workshop 'Handhaving effectief inzetten', door onszelf vrij vertaald naar 'Handhaven met (Z)verve'. Gebleken is dat het lastig is om het instrument handhaving structureel in te zetten bij de naleving van regels. Dit heeft

onder andere te maken met de moeilijkheid van heterdaad, maar ook de kosten- en batenverhouding is een relevant aandachtspunt. Opvallend was dat er naast de behoefte aan ervaring ook behoefte was aan meer handhavingskennis. Kennis over mogelijkheden, voorwaarden en consequenties. Gelukkig zijn de genoemde problemen deels te overwinnen door gebruik te maken van de best practices. Deze best practices zijn bewezen handhavingspraktijken die een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de handhaving en de onderlinge samenwerking. Handhaven op Niveau heeft voor het thema Zwerfafval tien best practices beschre-

ven waaronder één uit Duitsland, namelijk ervaringen uit de stad Frankfurt.

Binnenkort verschijnen de best practices op de site van Handhaven op Niveau en geeft het Afval Overleg Orgaan de nieuwe inzichten uit als aanvulling op de handreiking 'Aanpak Zwerfafval: een schone taak van de gemeenten'.

Voor nadere informatie:

Projectbureau Handhaven op Niveau

Esther Jägers, telefoon (070) 370 48 20 of

Edith Wessels-Plink, telefoon (070) 370 74 71.

Netwerk van handhavingsregisseurs voor uitwisseling van kennis en ervaring

Handhavingsregisseurs en -coördinatoren van zo'n dertig gemeenten komen sinds een jaar elke twee maanden bij elkaar voor uitwisseling van kennis en ervaring. Het initiatief voor de ontmoetingen is eind 2003 genomen door de handhavingsregisseurs van Delft en Haarlem.

Doelstelling van de regisseurs is om door samenwerking en het uitwisselen van ervaringen, kennis en expertise het handhaven in Nederland op een hoger niveau te krijgen. Tijdens de regisseursbijeenkomsten bespreken zij met name best practices, waarbij zij voor elkaar een helpdesk-

functie vervullen. De onderwerpen zijn heel divers, van het werken met kengetallen tot het vergunningenbeleid bij geluidsoverlast. Een handhavingsregisseur heeft onder andere de taak de integrale benadering van de verschillende thema's te bevorderen en innovatieve werkwijzen – bijvoorbeeld door slimmer te handhaven – binnen de gemeente aan te jagen.

Meerwaarde voor praktijk

Uit de kennisdeling over de verschillende onderwerpen blijkt dat verscheidene gemeenten vanuit hun eigen problematiek, op bepaalde thema's voorop lopen bij het ontwikkelen van programmatisch handhaven. Zo bleek uit de laatste vergaderingen dat Moerdijk vooruitstrevend is bij het ontwikkelen van een methodiek voor het werken met kengetallen en dat Den Haag koploper is bij het ontwikkelen van een methodiek voor APK-gebruiksvergunningen. Tijdens de komende vergadering presenteert Eindhoven zijn Handhaafbaarheidstoets, een checklist met criteria en de daarbij behorende vragen die een rol spelen bij de beoordeling van de handhaafbaarheid van bestaande of voorgenomen regels. "Dit verruimt het blikveld van de handhavingsregisseur om programmatisch te handhaven. Bovendien leveren de onderwerpen een hoge meerwaarde op voor de praktijk", betoogt de secretaris van de bijeenkomst.

Samenwerking

Als tweede grote voordeel noemt secretaris dat het netwerk input kan leveren voor het Rijk. "De wederzijdse kennisuitwisseling kan de centrale overheid gebruiken bij ideeën

De bijeenkomsten kunnen door iedere handhavingsregisseur worden bijgewoond. Men kan zich tot een week van tevoren opgeven via handhavingsbeleid@vng.nl.

voor wetwijzigingen of het opstarten van nieuwe projecten. Door de krachten te bundelen, zet het Ministerie van Justitie bijvoorbeeld de methodiek van kengetallen van de gemeente Moerdijk in voor algemeen gebruik."

Informeel netwerk

Tot nu toe is het kennisnetwerk van handhavingsregisseurs een informeel netwerk. Dat betekent dat zij ook buiten de officiële vergadering contact hebben over het handhavingsbeleid. De regisseurs denken erover na om het overleg een meer formele status te geven. Vraag is natuurlijk of het netwerk beheersbaar blijft als er meer gemeenten aansluiten. "In de toekomst willen wij een sterk netwerk opbouwen dat elkaar ondersteunt, kennis uitwisselt en input kan leveren voor de belangenbehartiging richting het Rijk. Op dit moment zijn circa dertig handhavingsregisseurs aangesloten, die op open manier met elkaar communiceren. Wat ik belangrijker vind, is dat het netwerk zich blijft ontwikkelen. Een idee is om voor toetredende gemeenten workshops te organiseren, om niet in een situatie terecht te komen dat eerder behandelde thema's weer op de agenda komen", vertelt de secretaris. Oftewel, voor alle deelnemers dient het netwerk vernieuwend te blijven.

Voor meer informatie:
Steunpunt Handhavingsbeleid
www.handhavingsbeleid.nl

Onder de titel 'Rijk aan Handhaving' wil het Ministerie van Justitie samen met andere ministeries komen tot een verdere professionalisering van de handhaving en een betere inbedding van handhavingactiviteiten bij het opstellen van beleid. Dit betekent dat bij het stellen van prioriteiten gebruik wordt gemaakt van risicoanalyses, er concrete toezicht- en sanctiestrategieën worden geformuleerd en vastgesteld en dat hierover jaarlijks verantwoording wordt afgelegd.

Handhaving is ook een verantwoordelijkheid van beleidsmedewerkers

Daarin horen de diverse beleidsonderdelen van een ministerie een rol te spelen: immers de wijze waarop het beleid door middel van handhaving wordt uitgevoerd, is direct van invloed op de beleidseffectiviteit.

Achtergrond en doel

De rijksoverheid heeft de afgelopen jaren hard gewerkt aan een verdere professionalisering van de handhaving. Diverse rijksinspecties hebben inmiddels een handhavingsprogramma en er zijn verschillende instrumenten ontwikkeld om de uitvoering te verbeteren. De vervolgstap is om daadwerkelijk op deze wijze te gaan werken en vervolgens de effecten van

deze werkwijze terug te koppelen. Het gaat hierbij zeker niet om de inspecties alleen. Er ligt ook een uitdrukkelijke verantwoordelijkheid bij de betrokken beleidsdirecties, omdat de inhoud van het in wet- en regelgeving neergelegde beleid van invloed is op het niveau van naleving en dus op het mogelijke naleeftekort. De Eerste Kamer heeft dit zeer recent nog eens benadrukt door het aannemen van twee moties, waarin het belang van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van beleid en regelgeving centraal staat. Daarnaast heeft het al dan niet handhaven van beleid directe invloed op de beleidseffectiviteit en omgekeerd. In dat verband hebben beleidsdirecties ook belang bij prioritering in

het handhavingsbeleid. Het verbeteren van het scharnierpunt tussen beleid en uitvoering op het gebied van de handhaving verdient daarbij dus bijzondere aandacht.

Met het project 'Rijk aan Handhaving' wil het Ministerie van Justitie een bijdrage leveren aan die verdere professionalisering van de handhaving door een faciliterende rol te vervullen voor de andere ministeries. 'Rijk aan Handhaving' richt zich op de beleidsmatige kant van de handhavingsproblematiek, en wil op die manier op ondersteunende en interdepartementale wijze invulling geven aan de doelstelling van het kabinet om duidelijk en daadkrachtig te zijn op het

De nieuwe stuurgroepen zijn:

- Piet Heijn Schoute, lid van de Unie van Waterschappen (Hoogheemraadschap van Delfland);
- Harm Brouwer, lid van het College van Procureurs-Generaal; en
- Gerard Bouman, lid van de Raad van Hoofdcommissarissen.

Nieuwe leden stuurgroep

In de Stuurgroep Handhaven op Niveau heeft een wisseling van de wacht plaatsgevonden. In deze stuurgroep, die zorgt voor de uitvoering van het actieprogramma, zijn verschillende organisaties vertegenwoordigd die te maken hebben met handhaving.

Piet Heijn Schoute

“Handhaven moet geloofwaardig zijn”

Dijkgraaf Piet Heijn Schoute heeft een langdurige ervaring met handhavingsstrategieën in het openbaar bestuur, onder meer in Leiden en Wassenaar. Zo was hij ook korpsbeheerder in Wassenaar en lid van het dagelijks bestuur van het politiekorps Haaglanden. “Ik ken de weg in justitieland”, zegt hij. Ook als dijkgraaf heeft Schoute veel te maken met handhaving. “De waterschappen zijn bezig met een kwaliteitsslag en het professionaliseren van hun handhavingsstrategie. Daarbij zie je dat toch wel wat zeilen bijgezet moeten worden om effectief te kunnen handhaven.” Effectieve handhaving betekent ook dat regels tegen het licht moeten worden gehouden. “Handhaven moet voor burger, bedrijf én overheid geloofwaardig, weloverwogen en transparant zijn. Er worden nog veel regels ontworpen zonder dat men zich rekenschap geeft van de handhaafbaarheid. De geloofwaardigheid van de overheid staat toch al ter discussie en komt nog meer in het geding als je niet handhaaft of als je regels maakt die praktisch niet te handhaven zijn. Mijn motto is daarom ‘geen beleid zonder handhaving’ en ‘geen handhaving zonder handhavingsbeleid!’”

terrein van het toezicht op en de handhaving van ordeningswetgeving.

Producten en opzet

Om te voldoen aan deze doelstelling worden de volgende activiteiten ondernomen: het opzetten van een kennisbank over handhaving, het gezamenlijk ontwikkelen van een interdepartementaal visitatie-instrument, het uitvoeren van pilots ‘programmatisch handhaven bij het rijk’ en het (door)ontwikkelen van instrumenten ten behoeve van Programmatisch Handhaven. De exacte invulling zal in interdepartementaal overleg worden vormgegeven.

Gerard Bouman

“Met het afschaffen van regels win je niets”

De korpschef van Politie Haaglanden, Gerard Bouman, kwam op zijn 18e bij de politie. Acht jaar later stapte hij over naar het Openbaar Ministerie waar hij 25 jaar werkte. Tot zijn ‘opvallende overstap’ terug naar de politie in augustus 2003, was hij hoofdofficier van Justitie in Den Haag. Bouman verwacht vooral zijn praktijkervaring te kunnen inbrengen in de stuurgroep. “Ik heb over de hele breedte met handhaving te maken gehad. Ik ben begonnen als straatagent en toen jurist geworden. Ik ben van de politie naar justitie gegaan en toen weer naar de praktijk van de politie terug. Ik zit dagelijks met m’n neus bovenop de effecten van regelgeving – dat is de praktijkervaring die ik meebreng.” Vanuit die ervaring schrikt Bouman er niet voor terug om waar nodig meer regels te stellen. “Via regelgeving en samenhangende maatregelen kun je heel veel bereiken, maar dan moet je wel de ‘guts’ en de creativiteit hebben om aanvullende regels te maken.” Hij denkt niet dat dat tot een teveel aan regels leidt. “We hebben heel veel regels die we niet gebruiken, veelal in plaatselijke verordeningen. Die liggen als het ware in de slaapstand te wachten tot het moment waarop je ze nodig hebt. Als het onderliggende probleem manifest wordt, heb je tenminste regels. Je wint er niets mee als je zulke regels afschaft.”

Voor meer informatie:
Projectgroep Rijk aan Handhaving
Karin Bruinenberg
Telefoon (070) 370 70 48
E-mail rijkaanhandhaving@minjus.nl

Harm Brouwer

“We moeten niet in repressie vervallen”

Harm Brouwer is sinds mei van dit jaar lid van het College van Procureurs-Generaal. Brouwer begon zijn loopbaan als bedrijfsjurist bij Philips en stapte in 1988 over naar de rechterlijke macht. Achtereenvolgens was hij rechter in Roermond, raadsheer in Den Haag, hoofdofficier van Justitie in Leeuwarden en president van de Utrechtse rechtbank. Brouwer vindt dat het Openbaar Ministerie zeker een toegevoegde waarde kan hebben in de stuurgroep, maar stelt zich bescheiden op. “De nadruk in het programma ligt op bestuurlijke handhaving. We moeten daarom niet vervallen in de in onze samenleving toch wel vrij gemakkelijke reflex van de repressie, zoals dat de afgelopen tientallen jaren veelvuldig is gebeurd. Mijn ervaring met handhaving binnen het Openbaar Ministerie ligt met name op het vlak van repressie, maar daarin moeten we binnen Handhaven op Niveau niet de nadruk op leggen. Het is tenslotte niet de bedoeling dat werkzaamheden in repressieve acties resulteren.” De aanpak van Handhaven op Niveau spreekt Brouwer erg aan. “Als je kijkt naar de twee programmalijnen die zich hebben ontwikkeld – die van de best practices en die van programmatisch handhaven – dan zie je ook dat de activiteiten zich met name richten op preventie en bestuurlijke handhaving. Dat vind ik ook de kracht van het programma.” Hij signaleert dat het programma zich in een cruciale fase bevindt. “Ontwikkeling is één ding, maar implementatie en het daadwerkelijk onderdeel maken van staand beleid is een tweede. De conversie van ontwikkeling naar product is vaak de moeilijkste fase en in deze fase bevindt Handhaven op Niveau zich nog steeds. Het moet uiteindelijk op lokaal niveau gebeuren, maar mijn indruk is dat het in mijn ogen prachtige concept van programmatisch handhaven daar nog niet goed landt. Aan de praktische uitwerking zullen we dus nog veel aandacht moeten geven.”

Na zaaien komt oogsten

Het Projectbureau Handhaven op Niveau heeft voor de volgende thema's best practices ontwikkeld:

- Prostitutie
- Zwerfafval
- Verbranden van afval buiten inrichtingen
- Graffiti

De pilot Prostitutie in de gemeente Eindhoven en een onderzoek naar bestaande praktijken, hebben een aantal mogelijk, slimme werkwijzen opgeleverd voor de handhaving in de prostitutiesector. Het betreft Programmatisch Handhaven in de prostitutiesector, het instrumentarium van de wet BIBOB, een vergunningsstelsel voor tippelprostitutie en een vergelijking van vergunningsvormen.

Deze best practices worden binnenkort verspreid en kunnen

worden ingevoegd in de reeds bestaande 'Prostitutiemap' van Handhaven op Niveau.

Onder de noemer 'Kwaliteit van de leefomgeving' zijn diverse best practices beschreven over de volgende onderwerpen:

- Zwerfafval: hiervoor zijn tien best practices beschikbaar, van integrale buurtaanpak tot het voeren van campagnes, ondertekenen van convenanten en het opleggen van taakstraffen. Eén best practice is afkomstig uit Frankfurt, waar een voortvarende aanpak is ontwikkeld om zwerfafval uit de stad te weren.
- Verbranden van afval buiten inrichtingen: de tien best practices variëren van handhavings- en ontheffingsbeleid, inzet van handhavingsteams tot stookverboden en het organiseren van projectdagen.

- Graffiti: hiervoor zijn tien best practices opgesteld, die betrekking hebben op de gehele keten van preventie tot en met verwijdering inclusief kostenverhaal en registratiesystemen.

Al deze best practices – die u kunnen helpen in de praktijk – worden zo snel mogelijk via de site van Handhaven op Niveau beschikbaar gesteld. Aanvullend worden deze ook verzonden naar de betrokken instanties.

Voor meer informatie:

Projectbureau Handhaven op Niveau

Esther Jägers, telefoon (070) 370 48 20 of

Edith Wessels-Plinck, telefoon (070) 370 74 71

Handhaving van EU-subsidies

In opdracht van het Projectbureau Handhaven op Niveau heeft Bureau Berenschot een quickscan gedaan naar de handhaving van EU-subsidies. Al in 1998 is geconstateerd dat bij overheidsinstellingen een aanmerkelijk handhavingstekort bestond, terwijl er bij EU-subsidies een grote fraudegevoeligheid bestaat.

Handhaving en fraude bij EU-subsidies werd na deze constatering een breed handhavingsthema. Bij uitvoering en toezicht moeten overheden misbruik en oneigenlijk gebruik van EU-subsidies voorkomen en tegengaan. Daarnaast moet de naleving van (administratieve) regels en voorschriften in Nederland worden bevorderd. Ten slotte dient interbestuurlijk toezicht plaats te vinden. Als gemeenten of provincies de verplichtingen schenden, wordt de rijksoverheid erop aangesproken door Brussel.

Bureau Berenschot heeft een analyse gemaakt van de organisatie van de handhaving en het toezicht op Europese subsidies. In de brochure 'Handhaving van de EU-subsidies' brengt het bureau onder andere in kaart welke instanties uitvoering, handhaving en toezicht van Europese subsidiegelden verzorgen. In de analyse noemt het bureau een aantal knelpunten:

- Onduidelijke regels: deze zijn complex, niet helder en worden soms tussentijds veranderd.
- Zware administratieve lasten: er is een zware informatieplicht voor decentrale overheden, die vaak niet in verhouding staat tot de omvang van de subsidie.
- Te weinig expertise: bij gemeenten en provincies is te weinig kennis aanwezig over EU-subsidieregelingen.

- Opsporing van subsidiefraude is lastig: Nederlandse instanties kunnen veel leren van Europese instellingen, die zeer effectief en efficiënt zijn in het opsporen van onregelmatigheden.
- Moeizame vervolging van fraude: voor het Nederlandse Openbaar Ministerie is het lastig om tot daadwerkelijke veroordelingen in subsidiefraudezaken te komen.

Daarnaast signaleert Berenschot een aantal ontwikkelingen:

- Vooruitgang zichtbaar bij beheer-, controle- en toezichtstructuren: een aantal instrumenten geeft meer zicht op decentraal bestede EU-gelden.
- Kloof bij interbestuurlijke toezichtsinstrumenten: voor- en tegenstanders discussiëren over deze instrumenten, bijvoorbeeld over interbestuurlijke sancties.
- Nederland is grootste nettobetaler aan EU: daarbij is voor Nederland voor de periode 2000-2006 een bedrag van 1,8 miljard euro beschikbaar voor ESF-subsidies.
- Meer aandacht voor 'Europroof' bestuur: met name provincies hebben actieve aandacht dat regelgeving en besluiten een Europese toets kunnen doorstaan.
- Weinig aandacht voor doelmatigheid en nuttige besteding EU-subsidies: hierdoor is rechtmatigheid van uitgaven niet altijd gegarandeerd.
- Wet BIBOB is niet van toepassing voor EU-subsidieregelingen: deze wet is een instrument om vergunningen en subsidies te weigeren of in trekken.

Kortom, de brochure geeft een heldere analyse van de organisatie van de handhaving en het toezicht op Europese subsidies.

De brochure 'Handhaving van EU-subsidies' is aan te vragen bij:

Projectbureau Handhaven op Niveau

Telefoon (070) 370 74 71/48 20

E-mail handhavenopniveau@minjus.nl

Colofon

De Handhavingskrant is een uitgave van het Ministerie van Justitie, in het kader van het actieprogramma Handhaven op Niveau.

Realisatie

Projectbureau Handhaven op Niveau

Teksten en opmaak

Pleon, Amsterdam

Fotografie

Henxfotografie, Groningen
Ronald van den Heerik, Dordrecht
Gemeente Almelo
Gemeente Amsterdam
Gemeente Breda
Gemeente Venlo

Druk

DeltaHage bv, Den Haag

Inschrijfkart

Ja, ik wil graag de volgende uitgave van De Handhavingskrant ontvangen:

Organisatie

Naam

Titel

de heer mevrouw

Organisatie:

rijk provincie gemeente
 waterschap politie Openbaar Ministerie
 overig, nl.

Functieniveau:

bestuurlijk leidinggevend medewerker

Postadres

Postcode

Plaats

Deze strook uitknippen en verzenden naar: projectbureau Handhaven op Niveau, kamer H 1108, antwoordnummer 10504, 2501 WB Den Haag. De Handhavingskrant is een gratis uitgave.